

Korszerűsítették a kecskeméti vasútállomást

Nemrég fejeződött be a nagyforgalmú kecskeméti vasútállomás korszerűsítése. A pályaudvaron kicserélték a vágányokat, új váltókezelő tornyot építettek és automata forgalomirányító berendezést szereltek fel, amelyek kiküszöbölik a hibás váltóállítást. A képen: Az új váltókezelő tornyból Kosztolányi János már az automatikus berendezéssel, vezérlőasztaltól állítja a váltókat

Hatalmas erejű gáznyomás Üllésen

Az ország legerősebb zárszerkezetével tartják féken a kitörést

Üllés határában a csaknem két éve tartó szénhidrogén-kutatások nyomán mind teljesebb kép bontakozik ki a vidék homokja alatt rejlő olaj- és földgázincsről. Hingl József, az üllési kutatók irányító mérnök elmondotta, hogy most a hetedik kút fúrásánál tartanak, s csaknem mindegyik okozott valamit meglepetést a kutatók számára. Például az egyikből az ország legkötőbb olaja buzog immár öt hónap óta, atmoszféránival sem csökkenő nagy nyomással, s vízesedést sem tapasztaltak eddig. Minőségére jellemző, hogy a hazánkban megszokott

18-40 százalék helyett 75 százalékban tartalmaz benzint, illetve más, könnyen leparolható anyagokat. További két kútnál — mint ismeretes — körülbelül egy éve nagyarányú gázkitörés következett be. Most a legutóbbi fúrásnál sincs hiány »izgalmakban«. Ugyanis nemrégiben, a kritikus 2016 méteres kitérés zónában szinte hajszálán függött egy újabb, hatalmas arányú gázkitörés bekövetkezése. A kutatók arra lettek figyelmesek, hogy a belső nyomás ellensúlyozására szolgáló, s a szokottól is nagyobb fajsúlyú disszpozit mozgasba lendült, a gáznyomás kezd kioldani a csőből az iszapot. Rendkívül

gyors intézkedéssel elejét vették a kitörésnek: az iszap fajsúlyát barit nevű anyag hozzáadásával 1,54-ről az eddigi maximumra, 1,70-re növelték. Emellett soron kívül külföldről olyan tolózárat hozattak, amely 350 atmoszférás nyomásnak is ellenáll. Ilyet eddig nem is tartottak az országban, mert nem volt rá szükség. Ugyanis az eddigi hazai fúrások történetében példátlan a kútfőben most mért 274 atmoszférás gáznyomás. Ugyanitt

a föld mélyében levő nyomás pedig meghaladja a 320 atmoszférát.

A kitörési veszély teljes elhárítására többszörös biztonsági rendszert építettek ki: már öt tolózárt tartja féken az elemi erővel feltöltött földgáz. A biztonság még így sem százszázalékos, a rendkívüli nyomást visszatartó acélszerkezetek esetleges »kifáradása« még okozhat veszélyt.

A kutatók feltevése szerint egy hatalmas, föld alatti gázsapka tetejébe fúrtak, azért ilyen nagyerejű a nyomás.

A kitermelésre belátható időn belül nem kerül sor, mert ez csökkentené az ügy-

nevezett rétegenergiát, tehát a tervezett többi kútnak csökkenne a nyomása. Ehelyett a »sapka« szélein, tehát a gáz- és olajmező peremén folytatják a kutatásokat, ott kisebb a belső nyomás.

Ezen a területen az idén további négy kút fúrását tervezik.

Ezenkívül megkezdik Szeged közvetlen környékén és

Kiskundorozmán is a kutatófúrásokat. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt külön kiemeltettségű létesít az idén ezen a területen. A szénhidrogén-kutatásokat kiterjesztik Bács megye területére is, még az első fél-évtől Szank és Soltvadkert határában fúrnak egy-egy kút.

Dobó Balázs

Tojásgyárak épülnek

Az MSZMP Központi Bizottságának a mezőgazdaság helyzetéről hozott határozata kimondja, hogy a következő három év alatt 2,5 millió tojótyúk részére kell nagyüzemi tojóházakat építeni. Az első négynek a tervei már elkészültek, s a tavasszal megkezdődik az építkezés a Bolyi és a Nagymiskolci Állami Gazdaságban, a földesi Rákóczi Tsz-ben és az Országos Baromfiipari Vállalat nagyvnyími telepén. Az első négy tojásgyár nevelőtelepei őszre, a tojótelepek a jövő év elejére készülnek el, s éppen egy esztendő múlva, 1965 márciusában megkezdik a tojástermelést.

A Földművelésügyi Minisztérium beruházási irodájában rövidesen megkezdik a következő 12 tojásgyár tervezését is. Hetet államj gazdaságban, ötöt termelőszövetkezetben építenek, az elsőhöz hasonló kapacitással és berendezéssel. A kivitelezés a tervek szerint a jövő tavasszal megkezdődik, a termelés pedig 1966 elején.

A 16 tojásgyár összesen 640 000 tyúk részére biztosít majd valóban nagyüzemi férőhelyet, s évente 128 millió tojást ad. (MTI)

Kiskundorozmán is a kutatófúrásokat. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt külön kiemeltettségű létesít az idén ezen a területen. A szénhidrogén-kutatásokat kiterjesztik Bács megye területére is, még az első fél-évtől Szank és Soltvadkert határában fúrnak egy-egy kút.

Dobó Balázs

Korszerűt, korszerűbben

Világszerte ismert szegedi gyártmányokról, korszerű gépekről, üzemszervezésről beszélgetünk néhány napja a Szegedi Falemezgyár vezetőivel. Nem kis, büszkeséggel állapítottuk meg, hogy Szeged hírnevét a szabadteri játékokon, a sokat emlegetett halpaprikáson kívül az egész világot bejárta márkás gyártmányaink is öregbítik. Világszerte ismertek, de vajon dicsekedhetünk-e gyártmányaink világszínvonalával?

E beszélgetés óta, ha exportterméket gyártó üzemből járok, önkéntelenül is keresem a választ. Nem sok eredménnyel, mert a gazdasági vezetők, a műszakiak alig ismerik készítményeinket, az üzemből alkalmazott technológiával kapcsolatos világszínvonal paramétereit. Olyan üzem is van, ahol úgy gondolják, termékeik elérik a világszínvonalat, mert külföldön is keresik, vásárolják. Ez a megállapítás éppen olyan szegényes, mint amikor exporttevékenységünk időről időre megállapítjuk, hogy általában sikerek, eredmények jellemzik. Ez a dicsekvő megállapítás ugyanis többnyire csak a terv mennyiségi teljesítésére vonatkozik, figyelmen kívül hagyva a termelés korszerűségét, gazdaságosságát. Ez sem tekinthető mércének a világszínvonal elérésében.

Azok járnak jó nyomon, akik azt vizsgálják, hogy korszerű, jó minőségű terméket gyártanak-e és mennyire korszerű termelési eszközökkel, technológiával — egy kissé távolabb értelemben —, üzemszervezéssel. Ezek a tényezők többé-kevésbé tükröződnek a termelési színvonalában. Mindezen túl a termelési színvonalat természetesen befolyásolja a dolgozók szakképzettsége és sok más tényező is.

A szegedi vállalatok eddig nem foglalkoztak a műszaki színvonal számszerű mérésével. Többnyire nem is ismerik ipar-

águkban a világszínvonalat reprezentáló üzemek termékeit, gyártástechnológiáját. Eppen ezért, ha most azt mondjuk, hogy üzemünkben a világon ismert legmagasabb színvonal megközelítésére kell törekedni, ez hasonló ahhoz, amikor bekötött szemű embernek azt mondják, ugorj, mert árok van előtted, s csak így tudsz továbbhaladni.

Talán a hagyományos, nagy hírnevet szerzett termékek felének meg leginkább városunkban a világpiaci követelményeknek. Ilyen a télszalámi, a fűszerpaprika-örlemény, a pozdorjabetétes bútorlap, s a kenderrost. Az utóbbi is talán azért, mert hazánkban kívül jelenleg csak Jugoszlávia exportál kenderrostot. Sokan keresnek választ arra a kérdésre is, hogy mit jelent a gyártmány korszerűsége. Az exporttermékekkel kapcsolatban jelenti azt, hogy az áru versenyképes, keresett és gazdaságosan gyártható konstrukció legyen, s jelenti a jó, megfelelő minőséget. A hazai, felhasználásra kerülő termelési eszközöknél a jó minőség és a gazdaságos gyártás mellett az is számottevő, hogy gazdaságosan lehet-e felhasználni. Fogyasztási cikkeknek követelmény, hogy a lakosság szükségletének megfelelő, és ezt a szükségletet gazdaságosan kielégítő termék legyen. Ha üzemünkben a gyártmányok korszerűségét és minőségét értékelik, soha ne hagyják figyelmen kívül a gyártás és a felhasználás gazdaságosságát.

Sokszor halljuk üzemünkben: nem érhetünk el világszínvonalú gyártást öregapáink gépeivel. A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gépi berendezésének korszerűségével nem dicsekedhetünk, sőt itt vannak legöregebb gépeink. Nem csoda, hogy elmarad a gyártás és a gyártás színvonala is a világszínvonalon termelő gyárakban készült termékektől. Egy gramm kenderfonál hossza 5,5 méter a legkorszerűbben termelő üzemekben. Tavaly a szegedi vállalatnál 2,4 méter volt. 1000 orsóóra 1907 kilométer fonál jutott, Szegeden csak 491 kilométer. Kenderponyvából — amelyből igen sokat exportálunk, különösen a baráti országokba a KGST keretében — a világszínvonalon termelő gyárakban egy bruttó géporára 7265 vetés jut, Szegeden 4829. Ugyanakkor az újszegedi üzemben készített egy négyzetméter ponyva súlya 683 gramm, a világszínvonal 575 gramm.

Ezért üdvözlük nagy örömmel a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat vezetői és dolgozói a kenderfonógyár rekonstrukcióját. Kétségtelen, hogy a világszínvonalhoz való igazodásban nagy lépés lesz előre a rekonstrukció. A munkaszervezés, gépeknek, berendezéseknek meghatározó szerepük van a világszínvonal elérésére vagy megközelítésére. Ezt látva és tudva a gyár műszaki dolgozói közül többen arról beszélnek, ha már ilyen sok pénz költünk a felújításra, miért nem a legkorszerűbb gépekkel, esetleg automatizálással oldjuk meg ezt.

Erdekes gondolatokat vetnek fel ezek a műszakiak. Nemcsak ők, többen vannak Szegeden, akik úgy értelmezik a világszínvonal elérését, hogy nekünk minden téren olyan műszaki, technikai színvonalat kell elérnünk, mint például a legfejlettebb országokban. Ez a szándék

elismerésre méltó. De nem tehetjük minden esetben maradéktalanul magunkévá. A gazdasági számításokról ez esetben sem szabad megfeledkezni. Hosszan lehetne ezt elemezni, magyarázni. Nem kell hozzá nagy közgazdasági ismeret, hogy megállapítsuk: beruházási lehetőségeink nem végtelenek, s a gyárak »szakállas« berendezéseinek kiselejtezése is korlátozott. A legmagasabb színvonalat egy régi üzemből meg-honosítani csak fokozatosan lehet — ha lehet. Mert nem biztos, hogy a mai üzemépületek lehetőségeit nyújtanak erre.

Az elmúlt években a szegedi élelmiszeripar fejlődött a legjelentősebben. Termékeinek minőségét előírt szabványok határozzák meg. Például a szegedi paprika tulajdonságai nemzetközi szervezet által elfogadott világszínvonalat jelentő szabvány. Ez a minőség fokmérője a világpiacra. Itt könnyebb az eligazodás, a válaszadás a kérdésre és a cél megjelölése. Talán az a követelés is helyén való, hogy általában a legkorszerűbb technikai, technológiát valósítsuk meg ezekben az üzemekben. Itt elsősorban a paprikafeldolgozó vállalatra, a szalámi-gyárra gondolunk.

A korszerűt és világszínvonalat jelentő műszaki színvonal megteremtése indokolt és helyén való új létesítményeink esetén. Itt már magasra állíthatjuk a mércét. Az új gyárban, ahol meg tudjuk teremteni a korszerű technológia, üzemszervezés feltételeit, a legmagasabb szintűre a legkorszerűbb technika alkalmazása látszik. Aki például a textil-művek bővítésénél olyan igényt lép fel, hogy tökéletesebb szövőgépeket is alkalmazhatnánk, közel áll a realitáshoz. A szakemberek előtt ismeretes ugyanis, hogy a Sulzer-féle vetelő-nélkül hárompályás szövőgépekkel felszerelt üzemeket tartják világszínvonalnak. A textilművekben felszerelt szövőgépek vetésteljesítő-képessége alig éri el a Sulzer-féle teljesítményének egyhatodát. De anyagi erőnköz mértén ez is lépés a világszínvonal felé. Nem teljes megoldás azonban az sem, ha egy gyár berendezése, mint például a szentesi erőtakarmánygyár távezérlése, automatikája, adagolásmódszere, s a homogenitást biztosító keverőberendezése a legkorszerűbbek, elérik a világszínvonalat, de az itt gyártott tápok hatásfoka elmarad a világszínvonalról.

Igy rakhatjuk egymás mellé a tényeket, s a gondolatokat, amelyek olyan műszakiakat, közgazdászokat foglalkoztatnak Szegeden, akik keresik az előrelépés módját, mert tudják, hogy erről nem elég csak beszélni, cselekedni kell, s minél többet. Igaz azonban, hogy nem tűzhetjük ki minden üzemben, iparágban egyszerre a világszínvonal elérését, vagy megközelítését. Ez nem is valószínű, meg egyik napról a másikra. De alapos felméréssel megállapíthatjuk, hogy melyek azok az üzemek, ahol lehetséges kitűzni a célt, s a most következő években el is érné. Ezért a tények és gondolatok egymás mellé rakásán túl gyakorlati munkánkban is többlet kell tennünk gyáraink, termékeink korszerűsítéséért, ahol lehet, a világszínvonal eléréséért, vagy megközelítéséért.

NAGY PÁL

Magyar—török árucsere-forgalmi jegyzőkönyv

A Magyar Népköztársaság és a Török Köztársaság delegációi 1964. február 19 és március 3 között Budapestben, kereskedelmi tárgyalásokat folytattak az 1964. évi árucsereforgalmi megállapodás megkötéséről. A kedden aláírt jegyzőkönyv az elmúlt évihez viszonyítva a két ország árucsereforgalmának

mintegy 20 százalékos növeledését irányozza elő. Magyarország többek között különféle vegyipari cikkeket, gyógyszereket, szerszámgepeket, műszereket, elektromos gépeket, fényképezési anyagokat, kerékpárt és motor-kerékpárt, hűradás-technikai berendezéseket, továbbá hengerelt árut szállít.

Szerda, 1964. március 4. DEL-MAGYARORSZAG 3